

In Xizhen woonde een man met bezittingen in de uitgestrekte broeklanden van Wanmudang. Hij had daar meer dan duizend *mu** vruchtbare akkers. De zijarmen van de rivier vertakten zich over zijn land als weelderige boomwortels, en de rijst en de tarwe, het mais en de zoete aardappels, de katoen en het raapzaad, het riet en het gras, en ook bamboe en hout, ze groeiden en werden geoogst, als de zon die opkwam en weer onderging. Alle vier seizoenen van het jaar ging het door, alle driehonderdvijfenzestig dagen tierden de gewassen welig. Hij had een timmerwerkplaats geopend die wijd en zijd beroemd was, waar talloze houten spullen werden gemaakt. De bedden en eettafels, stoelen en krukken, kledingkasten en kisten, siertafels, waskommen en plee-emmers waren te vinden in huishoudens wel honderd *li** in de omtrek, net als draagstoelen voor bruiloften en doodskisten voor begrafenissen, die plotseling konden opduiken onder begeleiding van *suona*-blazers.*

Op de landwegen en waterwegen tussen de steden Xizhen en Shendian was er niemand die deze Lin Xiangfu niet kende, en iedereen zei dat hij een rijk man was. Maar niemand wist waar hij vandaan kwam en wat hij had meegemaakt. Je kon horen dat hij niet uit deze streek kwam, hij had een duidelijk

* Zie de Noten op p. 475

noordelijk accent. Dat was de enige aanwijzing over zijn herkomst, en de mensen maakten eruit op dat hij uit het noorden naar Xizhen was gereisd. Veel mensen dachten dat hij zeven-tien jaar geleden was gearriveerd, toen het zo verschrikkelijk sneeuwde en vroom. Hij was in die periode vaak in de sneeuw te zien, met zijn dochttertje van nog geen jaar oud voor zijn borst, om huis aan huis om melk te bedelen. Als hij door het besneeuwde landschap voortploeterde, leek hij net een onbeholpen ijsbeer.

In Xizhen kenden bijna alle vrouwen die op dat moment een kind de borst gaven Lin Xiangfu. Die toen nog jonge vrouwen hadden een gezamenlijke herinnering: hij klopte altijd aan als hun eigen kind huilde. Ze wisten nog hoe hij dan aanklopte, het was alsof hij dat met zijn nagels deed. Een zacht geluidje, dan even niks, daarna opnieuw een zacht geluidje. Ze konden zich nog goed herinneren hoe een vermoeid uitziende man naar binnen stapte. Ze zeiden dat hij altijd zijn rechterarm naar voren stak met een koperen duit in zijn open hand. Ze zouden nooit vergeten hoe hij keek, zijn ogen stonden op huilen. 'Heb meelij met mijn dochttertje, geef haar een paar slokjes melk,' vroeg hij dan met schorre stem.

Zijn lippen waren zo droog en gebarsten dat ze deden denken aan een rimpelige aardappelschil, de hand die hij uitstrekte zat vol dieprode kloven door de kou. Eenmaal binnen bleef hij bewegingloos staan met een afwezige uitdrukking op zijn gezicht, alsof hij heel ver weg was. Pas als iemand hem een kom heet water gaf, leek hij weer terug te komen op aarde en stroomden zijn ogen over van dankbaarheid. Maar als iemand hem vroeg waar hij vandaan kwam, kroop hij onmiddellijk weer in zijn schulp en mompelde hij binnensmonds 'Shendian'. Dat was een stadje zestig li ten noorden van Xizhen, waar alle wegen en kanalen bij elkaar kwamen, een veel drukker plaats dan Xizhen.

Ze hadden moeite hem te geloven, want aan zijn accent te horen kwam hij van veel verder naar het noorden. Hij wilde niet vertellen waar hij vandaan kwam en ook niet meer over zichzelf loslaten. Anders dan de mannen van Xizhen hield het de vrouwen van Xizhen vooral bezig hoe het zat met de moeder van de baby. Maar als ze daarnaar vroegen, verstarde zijn gezicht en bood hij net zo'n aanblik als het bevroren Xizhen. Dan klemden zijn lippen zich opeen, om niet meer van elkaar te gaan, alsof de vrouwen de vraag niet gesteld hadden.

Dat was hun allereerste indruk van Lin Xiangfu: een man met een lichaam bedekt met sneeuw en een gezicht dat schuilging achter zijn haren en baard, met de nederigheid van een treurwilg en de zwijgzaamheid van een akker.

Eén iemand wist dat hij niet tijdens die sneeuwbuï was aangekomen en had de zekerheid dat Lin Xiangfu al eerder, na de tornado, in Xizhen was verschenen. Die persoon heette Chen Yongliang, hij werkte destijds als ploegbaas in de goudmijn in de westelijke heuvels bij Xizhen. Hij wist nog hoe deze vreemde deling op de ochtend na de tornado was komen aanlopen door de uitgestorven straat. Chen Yongliang was onderweg geweest naar de westelijke heuvels om de schade aan de goudmijn op te nemen. Toen hij naar buiten was gekomen uit zijn huis dat geen dak meer had, had hij gezien dat heel Xizhen geen dak meer had. Een deel van de bomen was gespaard, misschien wel dankzij de smalle stegen en dicht opeenstaande huizen. De bomen die de volle laag van de storm hadden gekregen, lagen kriskras over elkaar. Alle bomen waren hun bladeren kwijt, die waren samen met de daken van Xizhen weggevoegen in de wind. Xizhen was geschoren, het leek nu een stadje met een kale kruin.

En op dat moment kwam Lin Xiangfu het stadje in lopen. Hij liep in de richting van de opkomende zon; met zijn ogen tot spleetjes geknepen en een baby voor zijn borst kwam hij

Chen Yongliang tegemoet. Hij maakte een diepe indruk op Chen Yongliang: op zijn gezicht lag niet de verslagen blik van iemand die net een ramp heeft doorgemaakt, zijn blik was juist vervuld van een dankbare gloed. Toen Chen Yongliang dichterbij kwam, bleef Lin Xiangfu staan. 'Is dit Wencheng?' vroeg hij met een zwaar noordelijk accent.

Die plaatsnaam had Chen Yongliang nog nooit gehoord, en hij schudde het hoofd: 'Dit is Xizhen.'

Toen zag Chen Yongliang een paar babyogen. De vreemdeling keek nadenkend en toen hij bij zichzelf de naam 'Xizhen' herhaalde, zag Chen Yongliang het dochttertje voor zijn borst, met een paar heldere pikzwarte ogen die alles om zich heen vol verwondering opnamen. Ze hield haar lippen stevig op elkaar geperst, alsof het een hele inspanning was om bij haar vader te kunnen blijven.

Het laatste wat Chen Yongliang die keer van Lin Xiangfu zag, was een enorme reisbuidel. Die was gemaakt van grof wit katoen dat werd geweven op een klikklakkend noordelijk weefgetouw, niet van fijne zuidelijke stof bedrukt met blauw-witte motieven. Chen Yongliang had nog nooit zo'n grote buidel gezien. Hij zwiepte van links naar rechts tegen de brede rug van de noorderling. Het leek wel alsof hij er een heel huishouden in had gepakt.

2

Deze zwervende noorderling kwam uit een streek voorbij de Gele Rivier, meer dan duizend li van Xizhen. Daar stonden akkers vol sorghum, mais en tarwe, en 's winters strekte de gele aarde zich uit zover het oog reikte. Zijn kindertijd en jeugd barstten naar buiten uit de weelde van frisgroene gewassen op het land, en de hemel van zijn jonge jaren was be-

groeid met sorghumblad. Toen hij bij de petroleumlamp ging zitten en zijn vingers de kralen van de abacus heen en weer schoven om de opbrengst van de oogst van dat jaar te berekenen, was hij volwassen geworden.

Lin Xiangfu was geboren in een welgestelde familie. Zijn vader was de enige in het dorp die was geslaagd voor het examen op prefectuurniveau, zijn moeder was de dochter van een heer uit het buurdistrict die een titel had op provinciaal niveau.* Tegen de tijd dat zij geboren werd, lagen de beste dagen van haar familie weliswaar achter hen, maar evengoed was ze zeer belezen en heel vlot en handig. Toen Lin Xiangfu vijf was, overleed zijn vader plotseling. Zijn vader, die graag met hout werkte, had een klein tafeltje met een klein krukje voor hem gemaakt. Toen hij klaar was, legde hij zijn gereedschap neer en riep Lin Xiangfu's naam, maar bij de laatste klanken was het niet langer diens naam maar kreten van pijn. Hij zakte in elkaar op de grond, zijn handen tegen zijn borst gedrukt. De vijfjarige Lin Xiangfu kwam bij de drempel van het klushok en moest onbedaarlijk lachen toen hij zijn vader over de grond zag kruipen. Pas toen zijn moeder kwam aanrennen en met verschrikte kreten neerknielde, hield hij op met lachen en begon hij van angst luid te huilen.

Dit was misschien wel Lin Xiangfu's vroegste herinnering. Een paar dagen later zag hij zijn vader bewegingloos op een uit de sponningen gelichte deur liggen, met een wit laken over hem heen. Het laken was iets te kort, vaders voeten staken eronder naar buiten. De kleine Lin Xiangfu stond een hele poos die twee bloedeloos bleke voeten te bestuderen. Hij zag een wondje onder zijn vaders voetzool.

Zijn moeder trok kleren aan die hij nooit eerder gezien had. In witte rouwkleding* liep ze voor hem langs met een kom water in haar handen. Ze droeg het water naar de poort, stapte over de drempel en zette het op de grond. Daarna ging ze op

de drempel zitten, en bleef daar zitten tot de zon achter de bergen was verdwenen en de donkere nacht viel.

Bij zijn dood liet zijn vader hem meer dan vierhonderd mu land en een hoeve met zes vertrekken na, en meer dan honderd boeken in op maat gemaakte cassettes, waarvan bij sommige de draadbinding losliet.* Zijn moeder droeg bovendien haar belezenheid en haar zuinigheid en vlijt op hem over. Toen hij begon met leren lezen kwam zijn vaders laatste werkstuk, het tafeltje en het krukje, bij zijn moeders weefgetouw te staan. Tijdens het weven gaf zijn moeder hem onderricht in zijn studie, en onder het geklikklak van het weefgetouw en de zachte stem van zijn moeder leerde hij alle belangrijke werken, van de *Driekarakter-klassieker* tot *Optekeningen van de hofhistoriograaf* en het *Boek van de Han*.*

Op zijn dertiende begon hij mee te gaan met Tian Eén, de opzichter, als die het land ging inspecteren. Net als de pachtboeren van zijn familie liep hij met modderige benen over de dijkjes tussen de akkers en soms stapte hij achter Tian Eén aan een akker in die onder water stond. Hij had nog steeds modderige benen als hij thuiskwam en bij zijn moeders weefgetouw ging zitten om verder te gaan met studeren. Hij kreeg plezier in werken met hout, net als zijn vader had gehad, en was al jong in de weer met bijl, schaaf en zaag. Hij vergat dan zelfs te eten en te slapen; als hij het klushok in ging, kwam hij daar voorlopig niet meer uit. Als het werk op het land stil lag, nam zijn moeder hem daarom mee naar meester-timmerlieden in naburige dorpen en gehuchten zodat hij bij hen in de leer kon gaan. Vaak woonde hij een paar maanden bij zo'n meester-timmerman. De meester-timmerlieden bij wie hij in de leer was geweest waren over hem te spreken omdat hij slim en handig was, omdat hij niet klaagde en hard werkte – hij gedroeg zich helemaal niet als de jonge meneer van een welgestelde familie.

Toen hij negentien was, werd zijn moeder ziek. Nog geen veertig jaar en ze was aan het einde van haar leven gekomen. Door de vele jaren van zwaar werk en bitter weduwschap waren haar haren grijs geworden en was haar gezicht geëst met rimpels. Ze begon haar zoon te bestuderen met een geheel nieuwe blik. Ze zag dat hij net zo groot en sterk was geworden als zijn vader en de troost die dat haar gaf overstroomde haar gezicht. Als haar zoon terugkwam na het inspecteren van het land of naar buiten kwam uit het klushok, zette hij zijn tafeltje en krukje voor de *kang** waar zijn moeder lag en legde hij penseel, inkt, papier en inktsteen klaar om zich weer verder door haar te laten onderrichten. Hij stond intussen hier en daar bekend als een kundig timmerman en de tafels en krukken die hij maakte werden grif gekocht, maar als hij zijn studie voortzette bij het ziekbed van zijn moeder gebruikte hij nog altijd het tafeltje en krukje die zijn vader hem had nagelaten.

In haar laatste dagen verschenen er allemaal beelden voor zijn moeders ogen, die lieten zien hoe haar zoon op zijn kleine krukje achter zijn kleine tafeltje steeds groter was geworden, en het penseel in zijn schrijvende hand steeds kleiner. Die beelden brachten een vredige glimlach op haar gezicht, alsof ze eindelijk beloond werd voor een leven lang zwoegen.

Op de laatste dag van de tiende maand draaide zijn moeder, die zich eigenlijk al niet meer kon bewegen, zich in een laatste helder moment plotseling op haar zij en keek ze een hele poos door de openstaande deur van de kamer. Ze wachtte op haar zoon, maar in haar wachtende ogen doofde het licht langzaam uit. Haar laatste woorden voor haar zoon waren twee tranen die in haar ooghoeken stonden, alsof ze bang was dat hij zich niet zou redden, helemaal alleen op zijn levenspad.

Daarna kwam opnieuw wat Lin Xiangfu op zijn vijfde had gezien. Zijn moeder lag op een uit de sponningen gelichte

deur, bedekt met een wit laken dat ze voor haar dood zelf nog had geweven. In witte rouwkleding gehuld droeg hij een kom water naar de poort en zette hem voor de poort op de grond. Net als zijn moeder veertien jaar eerder ging hij op de drempel zitten en bleef daar zitten tot het begon te schemeren. Hij keek naar het bochtige pad dat bij de poort begon en in de verte uitkwam op de grote weg. De grote weg liep verder, over de weidse aarde waar hier en daar rook uit de keukens kalm omhoogkringelde, helemaal tot de zonsondergang die brandde aan de horizon.

Drie dagen later begroef Lin Xiangfu zijn moeder naast zijn vader. De negentienjarige jongeman bleef daar met de hak in zijn handen een hele poos stil staan. Opzichter Tian Eén en zijn vier jongere broers, die achter hem stonden, zwegen. Pas toen de nacht viel en Tian Eén zijn naam zei, liep Lin Xiangfu traag terug naar huis, waar hij de tranen van zijn gezicht wiste en verderging met zijn oude leven, precies zoals hij dat daarvoor had geleid.

Net als eerst ging hij elke ochtend in alle vroegte met Tian Eén naar het land om te inspecteren of het gewas goed groeide en wat te kletsen met de pachters die daar aan het werk waren. Soms rolde hij zijn broekspijpen op en werkte hij met hen mee op het land. Hij was in het boerenwerk al net zo handig als zij. Als hij niets te doen had, zat hij urenlang op de drempel van zijn huis. Zonder het geluid van zijn moeder achter haar weefgetouw deed hij zijn draadgebonden boeken niet meer open. Zo bracht hij vijf jaar alleen door, en hij werd steeds zwijgzamer. Alleen als de broers Tian binnenstapten door de achterpoort en met hem iets bespraken over de akkers of de gewassen, klonk nog zijn stem in de hoeve.

Elk jaar in de late herfst pakte Lin Xiangfu zijn ezel en ging hij met het zilvergeld dat hij had verdiend met de oogst van dat jaar naar de bank in de stad, waar hij het inruilde voor een

kleine goudstaaf, en kocht hij meteen een of twee lappen kleurige satijn. Het goudstaafje borg hij weg in een houten kistje in de holle ruimte in de muur, het satijn legde hij in de kledingkast in de binnenkamer.

Zo had zijn moeder het altijd gedaan. Het opsparen van goudstaafjes was begonnen bij de voorvaderen van de familie Lin, het satijn was om een vrouw voor haar zoon te vinden. In het laatste jaar van haar leven, toen de arme vrouw al door ziekte geplaagd werd, pakte ze regelmatig op een mooie dag een lap satijn in haar buidel en klom moeizaam op de ezel. Tian Eén leidde de ezel en over de stoffige weg verdween ze schommelend in de verte.

In Lin Xiangfu's herinnering was zijn moeder er een keer of tien zo op uit gegaan, om elke keer terug te komen zonder het satijn in haar buidel. Hij wist dat ze als ze de vrouw geen goede partij vond, het satijn achterliet als compensatie voor haar familie. Zo was het gebruik. Als ze weer thuiskwam, gaf ze de ezel over aan Lin Xiangfu, die haar tegemoetkwam. 'Ik ben niet blijven eten,' zei ze met een vermoeide lach. En Lin Xiangfu wist dat dat het antwoord was op haar kennismaking met de huwelijkskandidate: als zijn moeder bleef eten, betekende dat dat ze de vrouw een geschikte partij vond.

Na de dood van zijn moeder zette Lin Xiangfu haar gewoonte voort: als hij naar de stad ging, kocht hij meteen een paar stukken kleurig satijn, voor als hij ging kennismaken met een huwelijkskandidate. De koppelaarster kwam regelmatig bij hem aan de deur om een bruid aan hem voor te stellen, en hij ging met haar mee op lange, vermoeiende tochten naar allerlei families om kennis te maken met huwelijkskandidates. Maar eenmaal bij zo'n familie thuis kon hij steeds niet tot een besluit komen.

Lin Xiangfu was het gewend dat zijn moeder de besluiten voor hem nam, hij wist eigenlijk niet hoe hij met dit alles om

moest gaan. En doordat zijn moeder zeker tien keer met lege handen was teruggekeerd van een kennismaking met een huwelijkskandidate, kon hij nog moeilijker besluiten als hij zo twijfelde. Elke keer dat hij zo'n huwelijkskandidate te zien kreeg, dacht hij bij zichzelf: zou ze wel bij moeder in de smaak zijn gevallen? En uiteindelijk bleef hij dan niet eten, maar liet hij alleen het satijn achter dat hij had meegenomen.

Een keer ontmoette hij een mooie, charmante vrouw die zijn hart sneller deed kloppen. Dat was in Liu-dorp, dertig li verderop. Lin Xiangfu was onder de indruk van de grote, ruime hoeve van de familie. Nadat hij in het hoofdvertrek plaats had genomen, bood de vader van de vrouw hem een pijp aan. Lin Xiangfu wilde hem al afslaan en uitleggen dat hij niet rookte, toen hij de blik van de koppelaarster zag en de pijp aannam. Op dat moment kwam de mooie vrouw met gebogen hoofd uit de binnenkamer naar buiten. Ze liep rustig op Lin Xiangfu af, stopte zijn pijp voor hem en verdween toen met gebogen hoofd weer in de binnenkamer.

Lin Xiangfu wist dat dit de huwelijkskandidate was met wie hij kwam kennismaken. Haar handen hadden gebeefd toen ze de pijp voor hem stopte. De koppelaarster had haar een paar vragen gesteld, waar ze geen antwoord op had gegeven. Maar toen Lin Xiangfu en zij elkaar diep in de ogen keken, had haar blik opeens gestraald en was zijn bloed begonnen te stomen. Tijdens het beleefde gesprekje dat volgde was zijn hart vol van allerlei gevoelens en kwam hij niet uit zijn woorden. Toen de vader van het meisje vroeg of hij bleef eten, wilde hij duidelijk blijven, maar de blik van de koppelaarster deed hem van gedachten veranderen. Hij aarzelde even, haalde toen het satijn uit zijn buidel en legde het op tafel. Bij het zien van haar vaders geschrokken gezicht liep hij rood aan van schaamte. Haastig stond hij op om afscheid te nemen.

Onderweg naar huis zag Lin Xiangfu steeds het knappe

gezicht van de vrouw en de geschrokken blik van haar vader voor zich, en hij kon het niet verkroppen, alsof er iets vastzat in zijn hart. Onderweg legde de koppelaarster uit waarom ze hem die blik had toegeworpen om hem het aanzoek te laten afslaan: ze was bang dat dat meisje Liu doofstom was. Toen het meisje zijn pijp stopte had de koppelaarster wat gebbetjes met haar gemaakt, vertelde ze, en het meisje had helemaal niet gereageerd, alsof ze haar niet hoorde. Dat klonk logisch, maar Lin Xiangfu kon de vrouw niet uit zijn hoofd zetten, deze Liu Fengmei uit Liu-dorp. Pas tegen het einde van hun tocht van meer dan dertig li, toen hij zijn eigen huis zag, slaakte hij een diepe zucht en begon hij zich wat beter te voelen.

3

En zo liep Lin Xiangfu zijn kans op een huwelijk mis. Hij werd vierentwintig. Toen kwamen er een jonge man en vrouw aan zijn poort. De vrouw droeg een gebloemde *qipao**, de man een koningsblauw gewaad. De vrouw had een blauw-witte* hoofddoek om. Allebei hadden ze een buidel op hun rug. Ze stonden voor de poort te praten. Ze spraken heel snel, elk woord leek wel te vliegen.

Het was avond en Lin Xiangfu kon hen vanaf de binnenplaats horen, maar hij verstond geen woord van wat ze zeiden. Toen hij de poort opendeed en naar buiten stapte, begon de jonge man te spreken in een accent dat Lin Xiangfu wel kon verstaan. De studentikoze man vertelde dat een wiel van hun postkoets plotseling gebroken was en de wagen niet meer verder kon rijden. De volgende herberg was nog meer dan tien li lopen en het begon al donker te worden. Op dit punt van zijn verhaal viel de jonge man even stil en voorzichtig vroeg hij aan Lin Xiangfu of ze misschien bij hem thuis de nacht mochten doorbrengen.

De jonge vrouw stond naast de jonge man en deed haar blauw met witte hoofddoek af, terwijl ze Lin Xiangfu met een verlegen lachje opnam. Lin Xiangfu zag in het licht van de ondergaande zon een lief, bevallig gezicht. Het gezicht knikte even naar rechts bij het afdoen van de hoofddoek, en die korte beweging beroerde zijn hart.

Die avond zaten ze met zijn drieën bij de petroleumlamp te praten. Lin Xiangfu ontdekte dat ze geen echtpaar waren, maar broer en zus. Hij hoorde hoe ze elkaar aanspraken en ontdekte zo dat het zusje Xiaomei heette en de broer A-Qiang. Hij bestudeerde hen nauwkeurig en vond dat ze niet op elkaar leken. De broer, A-Qiang, zag wat hij dacht en legde uit dat zijn zusje op hun moeder leek en hij op hun vader, en dat ze niet op elkaar leken omdat hun ouders niet op elkaar leken. Dat maakte Lin Xiangfu aan het lachen. Hij begreep uit hun verhaal dat ze uit een stadje met de naam Wencheng kwamen, ver weg in het zuiden. Na het oversteken van de Yangtze was het nog zeshonderd li reizen. Daar lagen de waterstreekdorpen van Zuid-China. A-Qiang vertelde dat je daar meteen als je de deur uit liep aan de rivier stond en voor elke stap een boot nodig had. Hun ouders waren overleden en broer en zus waren op weg naar de hoofdstad in het noorden, waar een oom moest wonen. Die oom had in het paleis van prins Gong gewerkt en A-Qiang was ervan overtuigd dat de oom, met zijn macht en invloed, wel een baantje voor hem zou kunnen regelen in de hoofdstad.

Terwijl ze zo zaten te praten, klonk buiten het luide geroep van een dier. Lin Xiangfu zag dat broer en zus ervan schrokken en legde uit dat het de ezel was die balkte. Dus zo klinkt een ezel, zeiden ze verrast. Daaruit begreep Lin Xiangfu dat er in de waterstreekdorpen van Zuid-China waar ze woonden geen ezels waren.

Die avond vertelde Lin Xiangfu uitgebreid over zichzelf.

Hij vertelde over zijn vage herinneringen aan zijn vader, over zijn duidelijke herinneringen aan zijn moeder, over de draadgebonden boeken en zijn moeders weefgetouw, over de weelde van frisgroene gewassen uit zijn jeugd. Tot slot vertelde hij hun dat hij een van de rijkste families in een straal van honderd li was. Hij zag dat A-Qiangs ogen begonnen te glanzen bij die woorden en keek naar Xiaomei. Xiaomei's glimlach was nog steeds een beetje verlegen.

Lin Xiangfu vond het een heerlijke avond. Na de dood van zijn moeder was deze kamer eenzaam geworden, maar vanavond klonk er weer onophoudelijk gepraat. Hij vond deze Xiaomei aardig. Ze zei bijna niets, maar haar ogen lachten. Ze zat tegenover hem, half van hem af gedraaid, de hele tijd met haar blauw-witte hoofddoek te spelen. Lin Xiangfu zag de witte patronen van feniksen en pioenrozen op de blauwe achtergrond en leunde nieuwsgierig naar haar toe. Hij zuchtte van bewondering voor die mooie hoofddoek en zei dat ze hier in de buurt alleen witte hoofddoeken hadden. Toen hoorde hij Xiaomei's lieve stem. Ze vertelde dat dit motief 'feniks bij pioenrozen' heette en voor welstand stond. Toen ze uitgesproken was, keken haar heldere ogen dwars door het licht van de petroleumlamp Lin Xiangfu aan. En door die ogen werd de normaal zo zwijgzame Lin Xiangfu een spraakwaterval. Xiaomei had een bekoorlijkheid die hij nog nooit had gezien. Het was haar reine gezicht, gerijpt tussen de groene bergen en het blauwe water van het zuiden, dat na een lange, vermoeiende reis nog altijd fris en geanimeerd was.

De volgende dag was die frisse, geanimeerde vrouw ziek. Ze lag op Lin Xiangfu's kang met een natte zakdoek over haar voorhoofd, haar lange haren hingen over de rand van de kang als wilgenranken aan de waterkant in het zuiden. Haar broer had een bezorgde frons op zijn gezicht. Nadat hij een poosje op de rand van de kang met haar had gepraat in dat radde

dialect, kwam hij naar Lin Xiangfu toe en zei hij bedrukt dat zijn zusje ziek was. Hij beschreef wat haar scheelde: toen ze die ochtend opstond had ze last van duizelingen, en ze was uit bed gekomen, maar gevallen nog voor ze bij de deur was. Hij zei dat hij haar voorhoofd had gevoeld en dat het zo heet was als een gepofte zoete aardappel. Gelaten mompelde hij bij zichzelf dat er niets anders op zat dan in zijn eentje op weg te gaan. Voorzichtig vroeg hij aan Lin Xiangfu of hij zijn zusje misschien tijdelijk bij hem mocht achterlaten. Als hij in de hoofdstad hun oom had gevonden, zei hij, zou hij terugkomen om haar op te halen. Lin Xiangfu knikte. De broer stapte naar de kang en praatte weer even tegen zijn zusje in dat razendsnelle taaltje dat Lin Xiangfu niet kon verstaan. Daarna nam hij zijn buidel op zijn rug, tilde zijn lange gewaad iets op toen hij over de drempel stapte de binnenplaats af, en liep van het pad naar de grote weg, om in de zwakke stralen van de opkomende zon naar het noorden te vertrekken.

Toen Lin Xiangfu de vorige avond bijna in slaap viel, had hij alsmaar Xiaomei's glimlach voor zich gezien. In zijn slaap golfde haar bekoorlijke verschijning zachtjes voor zijn ogen, alsof die op het water dobberde. Daarna schoof er een brede straat van gele aarde op hem af en hij zag de bekoorlijke verschijning over de grote weg vertrekken. Hij schrok wakker, overspoeld door een verontrust, verloren gevoel dat de gehele lange nacht bij hem bleef. Toen het ochtend was geworden en Xiaomei er nog was, brak ook in Lin Xiangfu's hart de dag aan.

Hij liep naar haar toe en zag hoe ze haar gesloten ogen opende en ook haar mond met de opkrullende lippen opende. 'Mag ik wat water?' zei ze.

Die middag kwam Xiaomei van de kang, trok de houten slippers aan die in haar reisbuidel zaten, en begon het huishouden te doen. Tegen de avond ging ze op de drempel zitten

en in de dieprode stralen van de ondergaande zon keek ze met een glimlach naar Lin Xiangfu, die terugkwam van het land waar hij de gewassen had geïnspecteerd.

Lin Xiangfu liep naar haar toe en ze stond op om samen met hem naar binnen te gaan. Ze gaf hem de kom water aan die klaarstond op tafel en liep weg. Lin Xiangfu hoorde een ongewoon geluid uit de kamer en zag toen de houten slippers aan Xiaomei's voeten. Ze brachten een helder geklepper voort als Xiaomei door de kamer heen en weer liep. Bij het zien van zijn verbaasde gezicht moest ze lachen en vertelde ze dat dit houten slippers waren. Lin Xiangfu antwoordde dat hij nog nooit houten slippers had gezien. Xiaomei vertelde dat de meisjes waar zij vandaan kwam allemaal houten slippers droegen. Vooral als ze op zomeravonden hun voeten hadden gewassen bij de rivier en op hun houten slippers over de straatstenen van de stad liepen, klonk al dat geklepper net als een xylofoon. Lin Xiangfu vroeg hoe een xylofoon dan klonk. Daar had Xiaomei niet meteen een antwoord op. Met gebogen hoofd dacht ze even na. Daarop liep ze een rondje door de kamer. 'Zo klinkt een xylofoon,' zei ze toen het heldere geluid van haar houten slippers was weggestorven.

Lin Xiangfu zag dat de kamer aan kant was gemaakt en het eten op tafel stond. Xiaomei stond er met een glimlach naast, alsof ze ergens op wachtte. Het leek wel alsof Lin Xiangfu bij iemand anders thuis was. Hij voelde zich niet op zijn gemak, en hij kon zien dat Xiaomei, die tegenover hem stond, zich ook niet op haar gemak voelde. Toen hij op het krukje ging zitten, ging zij ook zitten, en toen hij zijn eetstokjes oppakte, pakte zij ook haar stokjes op. Een rode bloes kroop over haar gezicht. Ze was dus al niet meer ziek, zoals vanmorgen, dacht Lin Xiangfu bij zichzelf, en dat verraste hem. Xiaomei was plotseling weer beter, net zoals ze plotseling ziek was geworden.